

همیشه‌ری سیاسی

ماجرای یک استیضاح

درباره استیضاح عبدالناصر همتی که این روزها موافقان و مخالفانی دارد

گزارش

مآذنه شیروپور
روزنامه‌نگار

سیب سیاست با چر خید و حالا عبدالناصر همتی که از سوی مسعود پزشکیان با اعتماد مجلس دوازدهم وزیر اقتصاد و دارایی شد، باید در مسند باسجگویی درباره عملکرد خود در اقتصاد قرار گیرد. این همان وزارت‌خانه‌ای است که همتی قبل از گرفتن پست در دوره شهید رئیسی بارها احسان‌خاندوزی، وزیر آن را نقد کرده بود.

مجلس اعتماد کرد، مجلس بی‌اعتماد شد

از زمانی که کابینه مسعود پزشکیان برای رأی اعتماد به مجلس شورای اسلامی معرفی شد و موضوع وقایع و کمکت به دولت پیش آمد، قوه مقننه بیشترین هماهنگی و همکاری را با دولت داشته و با رأیی قاطع به تمامی گزینه‌های پیشنهادی دولت (بدون نگاه به عملکرد ضعیف برخی از جمله همتی در دوران گذشته) رأی

مروری بر دوران پر فراز و نشیب در دولت روحانی

قیمت ارز نیمیایی و جواب‌ندادن انکابه بیرون و باز نشدن اعتبارات بلوکه‌شده در قبال همه امتیازهای داده‌شده باعث شدر کوردهای عجیبی از تیم اقتصادی دولت روحانی به‌جای ماند که اگر مجلس می‌خواست، می‌توانست بر پایه آنها به وزیر فعلی‌رای اعتماد ندهد. در کنار اینها باید به کارنامه مالی و پولی و اقتصادی دولت روحانی در چند سال پایانی هم که آقای همتی در آن رئیس کل بانک مرکزی و نقش آفرین بود، اشاره کرد که تعدماً مسکوت گذاشته می‌شود. در مقایسه میان آ‌وضعیت می‌توان به این واقعیت اشاره کرد که وزیران دولت روحانی در نخستین جلسه با آقای رئیسی گزارش دادند: دولت پولی برای پرداخت حقوق کارمندان در مرداد ۱۴۰۰ ندارد. گفتنی است برخی رکوردهای منفی ثبت‌شده در دولت روحانی به‌ویژه ۳سال پایانی آن، منحصربه‌فرد است؛ از جمله تورم ۵۹درصدی، ۹برابر شدن حجم نقدینگی، ۹برابرسدن نرخ ارز، معدل رشد اقتصادی ۶دهم‌درصدی و سقوط صادرات نفت و تأثیرات آن بر کسری بودجه و تورم.

چرا مجلس از همتی ناامید شد؟

عملکرد عبدالناصر همتی، وزیر امور اقتصادی و دارایی در موضوعات مختلف، به‌ویژه در زمینه تحریک نرخ ارز، بالاخره باعث شد تنها ۶ماه پس از شروع به کار دولت، او به‌عنوان نخستین وزیر دولت چهاردهم استیضاح شود. احمد نادری، نماینده مجلس شورای اسلامی در همین زمینه اعلام کرد که جلسه استیضاح وزیر امور اقتصادی و دارایی روز یکشنبه ۱۲ اسفند برگزار می‌شود.

همتی از نخستین روزهایی که در ساختمان خیابان صو اسرافیل مستقر شد، بر شیپور گرانی دلار دمید. او مدعی بود که قیمت دلار نیما را بالا و دلار آزاد را پایین می‌آوریم. به این ترتیب رانت اختلاف نرخ رسمی و آزاد حذف می‌شود. همان زمان کارشناسان انتقاد کردند و گفتند از آنجاکه حدود ۰۵درصد از واردات کشور با ارز نیمیایی است، چه تضمینی می‌دهید که با این کار قیمت کالاها و مواد اولیه تولید افزایش نیابد؟ و حالا مشخص شده که نه تنها قیمت دلار نیما، بلکه دلار آزاد هم بالا رفت و اختلاف نرخ‌ها با هم به ۴۰درصد نزدیک شد. البته همتی بارها درباره سرنوشت نرخ دلار اعلام کرده که قیمت دلار به من مربوط نیست و بانک مرکزی مسئول است.

اما حسین صمصامی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس و استاد اقتصاد دانشگاه شهید بهشتی ریشه تورم را در گرانی قیمت دلار دانست و اظهار داشت: بانک مرکزی به‌واسطه فشار وزیر اقتصاد نسبت به افزایش قیمت دلار اقدام کرد و نتیجه آن شد که به هر خاتوار ایرانی (۲۴فره) ماهانه حدود ۷میلیون و ۴۰۰هزار تومان ضرر وارد شد؛ زبانی که به‌طور مستمر ادامه دارد.

نقدهای همتی به بانک مرکزی

همتی در اسفند سال ۱۴۰۱ که بیش از یک سال از عمر دولت مرحوم رئیسی گذشته بود، در مدرسه زمستانه نظام بودجه‌ریزی اندیشکده حکمرانی دانشگاه تهران به سخنرانی پرداخت و گفت: «دولت ۳راه بیشتر برای تأمین منابع کسری بودجه خود ندارد: اول اینکه اوراق بفروشد. دوم اینکه از بانک مرکزی استقراض کند و سوم اینکه از بانک‌ها وام بگیرد، که هر ۱۳مورد برخی در کوتاه‌مدت و برخی در میان‌مدت

همتی در اسفند سال ۱۴۰۱ که بیش از یک سال از عمر دولت مرحوم رئیسی گذشته بود، در مدرسه زمستانه نظام بودجه‌ریزی اندیشکده حکمرانی دانشگاه تهران به سخنرانی پرداخت و گفت: «دولت ۳راه بیشتر برای تأمین منابع کسری بودجه خود ندارد: اول اینکه اوراق بفروشد. دوم اینکه از بانک مرکزی استقراض کند و سوم اینکه از بانک‌ها وام بگیرد، که هر ۱۳مورد برخی در کوتاه‌مدت و برخی در میان‌مدت

حمایت پزشکیان از همتی

چندی پیش اعلام خبر وصول استیضاح همتی، پزشکیان را به وزارت اقتصاد کشاند تا حمایت رئیس دولت از وزیر اقتصاد را نشان بدهد. مسعود پزشکیان در این باره گفت: یکی از مهم‌ترین اشکالات کشور ما این است که به وقت وقوع مشکلات به جای اینکه به‌دنبال علت و راهکار رفع مشکل باشیم، به‌دنبال مقصر و حدّاف افراد هستیم. پزشکیان با طرح این پرسش که اگر

انتقاد شدید فر شاد مؤمنی از همتی

عملکرد همتی صدای اعتراض اقتصاددانان حامی دولت را هم در آورده است. فر شاد مؤمنی، استاد اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی که از دوستان پزشکیان محسوب می‌شود، در سخنانی درباره اظهارات و اقدامات متناقض همتی گفت: همین وزیر فعلی اقتصاد در دوره شهید رئیسی درباره بازی با نرخ ارز حرف‌های دیگری می‌زد. اگر ایشان این چیزها را می‌فهمد ولی باز هم سخنان منطخ مطرح می‌کند، مثل اینکه ایشان می‌گفت این کار را می‌کنیم (افزایش قیمت ارز) تا تورم را کنترل کنیم.

وی ادامه داد: کنترل تورم با افزایش قیمت‌ارز یعنی اینکه تجربه ۲۵سال گذشته پیش روی آقای همتی نیست. حالا آن تجربه‌ها را نمی‌دانی، حداقل حرف‌های خودت را مرور کن. این همه تناقض‌گویی اعتباری برای وزارت اقتصاد باقی نمی‌گذارد.

ایستگاه استیضاح

نمایندگان

راقع کردیم

شهرام دبیری، معاون امور مجلس رئیس‌جمهور، دیروز در حاشیه جلسه هیات‌دولست و در جمع خبرنگاران درباره روند استیضاح وزیر اقتصاد اظهار داشت: در جلسات اخیر پیشرفت‌های قابل توجهی حاصل شده و بسیاری از نمایندگان مجلس قانع شده‌اند که اقدامات وزیر اقتصاد در راستای مأموریت‌ها و وظایف محوله بوده است.

واکنش طراح طرح استیضاح به اظهارات معاون رئیس‌جمهور

حسینعلی حاجی‌دلگانی، طراح طرح استیضاح وزیر اقتصاد دارایی در گفت‌وگو با مشه‌ری در واکنش به اظهارات معاون پارلمانی رئیس‌جمهور تأکید کرد که ملاک اصلی نمایندگان، سامانه مجلس است. وی افزود: هیچ تزلزلی در این مسیر وجود ندارد. حاجی‌دلگانی همچنین تصریح کرد که نمایندگان تا پایان این فرایند و در صورت نیاز به سلب اعتماد از همتی این خصوص ندارند.

دلایل استیضاح و ادامه‌روند جمع‌آوری امضا

واکاوی

وعده‌های از یاد رفته

برنامه‌های همتی برای وزارت اقتصاد دولت چهاردهم

بد نیست مروری داشته باشیم بر برنامه‌هایی که همتی قول داد انجام دهد. مهم‌ترین برنامه‌های عبدالناصر همتی، وزیر پیشنهادی اقتصاد دولت چهاردهم کنترل تورم، ایجاد ثبات اقتصادی و رسیدگی به معیشت مردم عنوان شده بود.

همان روزهای نخست، همتی با حضور در کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی برنامه‌های خود را درباره تورم، نقدینگی و ناترازی بانکی مطرح کرد.

همتی همچنین با حضور در کمیسیون صنایع، برنامه‌های خود را در حوزه‌های پولی و بانکی تشریح کرد. مصطفی پوردهقان، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس در این خصوص آن‌زمان گفت: وزیر پیشنهادی اقتصاد سه ارائه گزارشی از موضوعات اقتصادی پرداخت که باید اصلاح شود.

این نماینده مردم در مجلس دوازدهم تصریح کرد: اعضای کمیسیون بیان کردند شما زمانی‌که رئیس بانک مرکزی بودید در سیاست‌های پولی عملکردی داشتید، چه دفاعی نسبت به این سیاست‌ها دارید؟ که ایشان شرایط کشور را دلیلی برای اخذ این سیاست‌ها برشمرد.

پوردهقان تصریح کرد: وزیر پیشنهادی امور اقتصادی و دارایی فردی باسواد و تحصیلکرده در حوزه اقتصادی است.

همچنین محمد باقری، نماینده مردم بناب در مجلس نیز آن‌موقع بیان کرد: عبدالناصر همتی از سوابق اجرایی مطلوبی برای اداره وزارت امور اقتصادی و دارایی برخوردار است.

به گفته او، هم‌اکنون مشکل اساسی کشور بی‌توجهی جدی به سرمایه‌گذاری است که لازم است وزارت امور اقتصادی و دارایی و سایر بخش‌های مربوطه دست به‌دست هم دهند تا سرمایه‌گذاری در کشور رونق گیرد؛ چرا که اگر بخواهیم به رشد ۸درصدی برسیم و رفاه و آسایش مردم تأمین شود باید به‌دنبال این باشیم که جذب سرمایه‌گذار، هم داخلی و هم خارجی، در اولویت برنامه‌های این وزارتخانه قرار گیرد.

همتی در همان زمان روزهای تلاش برای جلب اعتماد یکی از کمیسیون‌های مجلس گفت: نباید بگوییم چون تحریم هستیم هیچ کاری نمی‌توانیم بکنیم. ما باید تلاش خود را انجام دهیم و کارآمدی و بهره‌وری را بالا ببریم.

او تأکید کرد: تنها کسی هستیم که برای وزیر شدن باید را در اتاق هیچ‌کس نگذاشتم و به هیچ سستادی نرفتم. با آقای پزشکیان مسائل اقتصادی را مرور کردیم، شرایط را گفتیم و رئیس‌جمهور این اعتماد را به بنده کردند.

همتی اولویت اصلی خود را ثبات اقتصادی، کنترل تورم، ایجاد امید در مردم و رسیدگی به معیشت مردم عنوان کرد.

وزیر پیشنهادی امور اقتصادی و دارایی پس از حضور در کمیسیون‌های تخصصی مجلس در گفت‌وگویی گفت: بنده تحصیلاتم اقتصاد است، اسناد این رشته هستم و یافته‌های علم اقتصاد را خوب بلدم و سال‌هاست مدیریت اجرایی کلان اقتصادی داشتم و می‌توانم در این عرصه خدمت کنم.

گزینه پیشنهادی آن روز برای وزارت اقتصاد و وزیر فعلی تأکید داشت که تیم اقتصادی دولت چهاردهم باید هماهنگی داشته باشند. این سخنان موجب شد اعضای کمیسیون شورا‌های مجلس رضایت نسبی خود را از او برای تصدی وزارت اقتصاد ابراز کنند. با این حال زمانی‌که مجلس در آستانه رأی اعتماد به کابینه بود، محسن زنگنه و هادی قوامی- آژمانی‌نده مجلس در یک برنامه تلویزیونی به بررسی برنامه همتی پرداختند.

زنگنه گفت: آقای همتی ۲ مسئولیت مهم داشتند؛ یکی ریاست بانک مرکزی و یکی هم مسئولیت بیمه مرکزی البته اینجاعرض کنم واقعا یکی از شخصیت‌های برجسته و باسواد در حوزه اقتصاد هستند، اما برای بررسی عملکرد، من فقط به شاخص‌ها اشاره می‌کنم.

این نماینده مجلس گفت: شاخص تورم از ۲۴درصد در انتهای دوره ایشان به حدود ۵۵رسیده که البته این باز متفاوت است؛ مثلاً تورم نقطه به نقطه شاخص بهای تولیدکننده از ۳۳/۸ تا ۱۰۳درصد رسیده است، همچنین تورم ۱۲ماه برای کالا‌های مصرفی و خدمات در انتهای مسئولیت ایشان ۱/۸درصد بود یعنی ما بیشترین تورم را در انتهای مسئولیت ایشان داشتیم که البته بعداً هم متأسفانه یکی دو سال ماندگار شد و این اواخر کاهش را در آن داشتیم. رشد نقدینگی نیز در دوران مسئولیت آقای همتی به ۴۰درصد رسید.

هادی قوامی هم در همین برنامه گفته بود: همتی را پدر بیمه خصوصی می‌دانند، چون تلاش کرد بیمه خصوصی شکل پیدا کند. از دوره اول تحریم‌ها از سال ۹۱ شاهد افزایش قیمت‌ها بودیم و بعد که دولت روحانی سر کار آمد و طبیناً وزیر اقتصاد بود تلاش کرد تا روند افزایشی تورم کاهشی شود که تا سال ۹۷ که به تورم یک‌رقمی رسیدیم.

افزایش امضاهای استیضاح به ۱۱۴ نفر

بر اساس اعلام طراح طرح استیضاح همتی، تعداد امضاهای استیضاح کاهش نیافته و روند جمع‌آوری امضا همچنان صعودی است. به گفته وی، تعداد امضاها تاکنون به ۱۱۴ رسیده و همچنان این روند ادامه دارد، به‌طوری‌که نمایندگان دیگر نیز به جمع امضا کنندگان خواهند پیوست.

باهمیشه‌ری در مترو دیده شوید

تیلیفات محیطی ایستگاه‌های مترو

تیلیفات بدنه قطار

تیلیفات درون واگن‌ها

پذیرش آگهی ۰۱۸۱۹